

LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-1005 6¹ IR
12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 6¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6¹ straipsnis. Valstybinių laboratorinių tyrimų ir kitų aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingų tyrimų ir matavimų organizavimas ir vykdymas

1. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingus tyrimus ir matavimus, išskyrus valstybinius laboratorinius tyrimus, vykdo pati arba organizuoja jų vykdymą teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Valstybinius laboratorinius tyrimus pagal aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos pavedimus vykdo biudžetinė įstaiga Aplinkos apsaugos agentūra. Pavedimai vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus duodami šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka, kai yra šio straipsnio 6 dalyje nurodyti pagrindai. Aplinkos apsaugos agentūra valstybinius laboratorinius tyrimus atlieka pati arba organizuoja jų atlikimą teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojai, pateikę darbuotojo pažymėjimą ir nustatytos formos aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos pavedimą vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus, be išankstinio įspėjimo tikrinamo objekto darbo metu arba kai yra pagrįstos informacijos ar pagrįstų įtarimų, kad viršijami aplinkos apsaugos normatyvai ir (ar) kitaip neteisėtai teršiamo aplinka, ir (ar) netinkamai tvarkomos atliekos, bet kuriuo metu turi teisę, laikydamiesi teisės aktuose nustatytų sąlygų, patekti į pavedime nurodytą teritoriją ir (ar) objektą ir atlikti pavedime nurodytus matavimus ir (ar) paimti ėminius. Įeiti į fizinių asmenų gyvenamąsias patalpas galima tik turint šio Įstatymo 12⁺ straipsnyje nustatyta tvarka gautą teismo leidimą. Aplinkos apsaugos agentūra turi teisę pasitelkti kitus nešališkus, turinčius reikiamų specialiųjų žinių ir (ar) patirties, ir (ar) reikiamą įrangą asmenis matavimams atlikti ir (ar) ėminiams paimti.

4. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos pavedime vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus nurodomas asmuo, kurio valdomoje, naudojamoje teritorijoje, objekte turi būti atlikti valstybiniai laboratoriniai tyrimai, ir (arba) kiti duomenys, aiškiai identifikuojantys tyrimų atlikimo vietą ar objektą, jų atlikimo pagrindas, tikslas, veiksmai, matavimai, kuriuos įgaliotas atlikti Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojas, asmens, kurio valdomoje, naudojamoje teritorijoje, objekte turi būti atlikti valstybiniai laboratoriniai tyrimai, informavimo apie valstybinių laboratorinių tyrimų rezultatus tvarka, Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojų veiksmų ir valstybinių laboratorinių tyrimų rezultatų apskundimo tvarka, kiti duomenys.

5. Asmenys, kurių nuosavybės teise ar kitais pagrindais valdomoje, naudojamoje teritorijoje, objekte (statinyje, įrenginyje, patalpose ir kt.) yra taršos šaltinis ir (ar) užteršta aplinka, ir (ar) atliekos, privalo bet kuriuo metu leisti Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojams ir kitiems Aplinkos apsaugos agentūros pasitelktiems asmenims, pateikusiems šio straipsnio 3 dalyje

nurodytus dokumentus, patekti į teritoriją ir (ar) objektą, sudaryti sąlygas jiems patekti prie taršos šaltinių ar užterštų vietų.

6. Valstybiniai laboratoriniai tyrimai atliekami:

1) vykdant aplinkos ministro nustatyta tvarka sudarytus metinius valstybinių laboratorinių tyrimų planus. Valstybinių laboratorinių tyrimų metiniai planai sudaromi remiantis kontroliuotinių subjektų rizikos vertinimo rezultatais;

2) turint pagrįstos informacijos ar kilus pagrįstiems įtarimams, kad viršijami teisės aktuose nustatyti aplinkos apsaugos normatyvai ar standartai ir (ar) netinkamai tvarkomos atliekos.

7. Valstybinių laboratorinių tyrimų organizavimo, planavimo, pavedimų vykdyti tyrimus teikimo ir vykdymo, valstybinių laboratorinių tyrimų rezultatų teikimo tvarką nustato, pavedimo vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus formą tvirtina aplinkos ministras.

8. Fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys (teršėjai) apmoka valstybinių laboratorinių tyrimų, kuriuos atlieka Aplinkos apsaugos agentūra, išlaidas, jeigu šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinama, kad šiais tyrimais nustatyta leistinas normas viršijanti arba neleistina tarša ir (ar) netinkamai tvarkomos atliekos.

9. Aplinkos ministras, suderinęs su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, tvirtina valstybinių laboratorinių tyrimų kainų nustatymo metodiką (toliau — metodika), pagal kurią apskaičiuojamos šio straipsnio 8 dalyje nurodytų tyrimų išlaidos. Vadovaudamasis metodika Aplinkos apsaugos agentūros vadovas tvirtina valstybinių laboratorinių tyrimų kainas. Valstybinių laboratorinių tyrimų apmokėjimo tvarką tvirtina aplinkos ministras.

6¹ straipsnis. Valstybinių laboratorinių tyrimų organizavimas ir vykdymas

1. Valstybinius laboratorinius tyrimus pagal aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos pavedimus šio straipsnio ir kitų teisės aktų, reguliuojančių laboratorinių tyrimų ir matavimų vykdymą, nustatyta tvarka vykdo Vyriausybės įgaliota institucija. Į aplinką patenkančių teršalų ir jų paveiktos aplinkos užterštumo matavimus, kurių rezultatai gaunami matavimo vietoje, aplinkos ministro nustatytais atvejais ir būdais turi teisę atlikti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai.

2. Pavedimai vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus Vyriausybės įgaliotai institucijai duodami šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka, kai yra šio straipsnio 6 dalyje nurodyti pagrindai. Vyriausybės įgaliota institucija valstybinius laboratorinius tyrimus atlieka pati arba organizuoja jų atlikimą Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

3. Vyriausybės įgaliotos institucijos darbuotojai, pateikę darbuotojo pažymėjimą ir nustatytos formos aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos pavedimą vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus, be išankstinio išpėjimo tikrinamo objekto darbo metu arba kai yra pagrįstos informacijos ar pagrįstų įtarimų, kad viršijami aplinkos apsaugos normatyvai ir (ar) kitaip neteisėtai teršiama aplinka, ir (ar) netinkamai tvarkomos atliekos, bet kuriuo metu turi teisę, laikydamiesi teisės aktuose nustatytų sąlygų, patekti į pavedime nurodytą teritoriją ir (ar) objektą ir atlikti pavedime nurodytus matavimus ir (ar) paimti ėminius. Įeiti į fizinių asmenų gyvenamąsias patalpas galima tik turint šio Įstatymo 12¹ straipsnyje nustatyta tvarka gautą teismo leidimą. Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę pasitelkti kitus nešališkus, turinčius reikiamų specialiųjų žinių ir (ar) patirties, ir (ar) reikiamą įrangą asmenis matavimams atlikti ir (ar) ėminiams paimti.

4. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos pavedime vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus nurodomas asmuo, kurio valdomoje, naudojamoje teritorijoje, objekte turi būti atlikti valstybiniai laboratoriniai tyrimai, ir (arba) kiti duomenys, aiškiai identifikuojantys tyrimų atlikimo vietą ar objektą, jų atlikimo pagrindas, tikslas, veiksmai, matavimai, kuriuos įgaliotas atlikti Vyriausybės įgaliotos institucijos darbuotojas, asmens, kurio valdomoje, naudojamoje teritorijoje, objekte turi būti atlikti valstybiniai laboratoriniai tyrimai, informavimo apie valstybinių laboratorinių tyrimų rezultatus tvarka, Vyriausybės įgaliotos institucijos darbuotojų veiksmų ir valstybinių laboratorinių tyrimų rezultatų apskundimo tvarka, kiti duomenys.

5. Asmenys, kurių nuosavybės teise ar kitais pagrindais valdomoje, naudojamoje teritorijoje, objekte (statinyje, įrenginyje, patalpose ir kt.) yra taršos šaltinis ir (ar) užteršta aplinka, ir (ar) atliekos, privalo bet kuriuo metu leisti Vyriausybės įgaliotos institucijos darbuotojams ir kitiems šios institucijos pasitelktiems asmenims, pateikusiems šio straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus, patekti į teritoriją ir (ar) objektą, sudaryti sąlygas jiems patekti prie taršos šaltinių ar užterštų vietų.

6. Valstybiniai laboratoriniai tyrimai atliekami:

1) vykdant aplinkos ministro nustatyta tvarka sudarytus metinius valstybinių laboratorinių tyrimų planus. Valstybinių laboratorinių tyrimų metiniai planai sudaromi remiantis kontroliuotinių subjektų rizikos vertinimo rezultatais;

2) turint pagrįstos informacijos ar kilus pagrįstiems įtarimams, kad viršijami teisės aktuose nustatyti aplinkos apsaugos normatyvai ar standartai ir (ar) netinkamai tvarkomos atliekos.

7. Valstybinių laboratorinių tyrimų organizavimo, planavimo, pavedimų vykdyti tyrimus teikimo ir vykdymo, valstybinių laboratorinių tyrimų rezultatų teikimo tvarką nustato, pavedimo vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus formą tvirtina aplinkos ministras.

8. Fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys (teršėjai) apmoka valstybinių laboratorinių tyrimų, kuriuos atlieka Vyriausybės įgaliota institucija, išlaidas, jeigu šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinama, kad šiais tyrimais nustatyta leistinas normas viršijanti arba neleistina tarša ir (ar) netinkamai tvarkomos atliekos.

9. Aplinkos ministras, suderinęs su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, tvirtina valstybinių laboratorinių tyrimų kainų nustatymo metodiką (toliau – metodika), pagal kurią apskaičiuojamos šio straipsnio 8 dalyje nurodytų tyrimų išlaidos. Vadovaudamasis metodika Vyriausybės įgaliotos institucijos vadovas tvirtina valstybinių laboratorinių tyrimų kainas. Valstybinių laboratorinių tyrimų apmokėjimo tvarką tvirtina aplinkos ministras.“

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) kad būtų užkirstas kelias aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimams, už kuriuos numatyta teisinė atsakomybė, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka sustabdyti ir apžiūrėti įtariamų asmenų transporto priemones, **atlikti transporto priemonių į aplinką išmetamų teršalų kontrolę**;“.

2. Papildyti 12 straipsnio 1 dalį 21 punktu:

„21) atlikti kituose įstatymuose nustatytus aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės veiksmus.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministras iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas